

DE BANDT KEUSTERMANS & VAN DEN BRANDE

Advocaten | Avocats | Attorneys | Rechtsanwältinnen

Pierre de Bandt [■] ^{*} | Jeff Keustermans [■] [°] | Ywein Van den Brande [■]

^{*} oefent het beroep uit als BVBA / exerce la profession en tant que sprl
[°] also member of the New York Bar

Ingrid Arckens
Muriel Vanderhelst

NMBS NV van publiek recht
De Heer X. Anseau
Eerste adviseur - afdelingschef
Hallepoortlaan 40
Section 13/2
1060 Brussel

Brussel, 5 juli 2010

AANGETEKEND EN PER GEWONE BRIEF

Betreft : Tiete consultatie
U.Ref. : 10PRO107
M.Ref. : 0382 YVDB

Geachte Heer,

Wij worden geraadpleegd door de Heer Yeri Tiete, wonende te Borgtstraat 319, 1850 Grimbergen, welke ons uw schrijven van 8 juni 2010 voorlegt.

In dit schrijven stelt u dat onze cliënt middels de website www.irail.be de intellectuele rechten van NMBS zou schenden, met name auteursrechten en databankrecht.

Dit schrijven duidt op geen enkele wijze aan welke auteursrechten of databankrechten dan wel zouden worden geschonden en wordt door cliënt algemeen en integraal geprotesteerd.

Hoewel de website www.irail.be inderdaad gegevens (plaats van vertrek en aankomst, datum, uur en duurtijd van de rit) overneemt van de website www.b-rail.be, gebeurt zulks geenszins met miskenning van uw rechten.

Auteursrechten

Auteursrechten hebben niet tot doel alle creaties te beschermen. Enkel originele creaties die een concrete vorm hebben aangenomen worden auteursrechtelijk beschermd. Auteursrechtelijke bescherming strekt zich niet uit tot loutere gegevens¹.

De website www.irail.be beperkt zich tot het overnemen van zuivere gegevens, met name plaats van vertrek en aankomst, datum, uur en duurtijd van de rit. Er kan dan ook manifest geen sprake zijn van enige schending van auteursrechten op uw website.

¹ "Il est classique de rappeler que "le droit d'auteur ne protège que la forme et non les idées", ou qu'il vise l'expression et non l'information en tant que telle. Les commentateurs belges ne s'écartent pas de ce principe traditionnel; et la jurisprudence le confirme" (J.P. Triaille, "La protection des idées", J.T. 1994, 798, nr. 1.1.).

Databankrechten op de dienstregeling

Vooreerst dient te worden opgemerkt dat NMBS wat de dienstregeling voor treinen betreft geen producent van een databank is als bedoeld onder artikel 2, 5° Databankenwet². NMBS heeft immers geen enkel investeringsrisico gedragen bij het opstellen van de dienstregeling³. De dienstregeling is tot stand gekomen in uitvoering van de taak van openbaar nut die NMBS is toevertrouwd onder het Beheerscontract 2008-2012 met de Belgische Staat. Een aanzienlijk deel van de gelden waarmee NMBS haar beheerscontract uitvoert wordt ter beschikking gesteld door de Belgische Staat. Als zodanig draagt NMBS geen enkel risico en kan zij niet worden beschouwd als producent van een databank onder de Databankenwet⁴.

Bovendien blijkt uit nergens dat NMBS (substantieel) heeft geinvesteerd in de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud van de databank met de dienstregeling als bedoeld onder artikel 3 van de Databankenwet. In haar arrest *British Horseracing Board / William Hill Organization*⁵ heeft het Hof van Justitie duidelijk bepaald dat het begrip investering in de verkrijging van de inhoud van een databank aldus moet worden opgevat dat het duidt op de middelen die worden aangewend om bestaande elementen te verkrijgen en in de databank te verzamelen. Het omvat niet de middelen die worden aangewend voor het creëren van de elementen die de inhoud van een databank vormen (d.i. de organisatie van het Belgische treinverkeer).

Het begrip investering in de controle van de inhoud van de databank moet volgens het Hof van Justitie aldus worden opgevat dat het ziet op de middelen die worden aangewend voor de controle van de juistheid van de gezochte elementen, zowel bij de samenstelling van de databank als tijdens het functioneren ervan, teneinde de betrouwbaarheid van de informatie in deze databank te waarborgen. Middelen die worden aangewend voor de controle in de fase waarin elementen worden gecreëerd die vervolgens in een databank worden opgenomen, vallen niet onder dit begrip.

De middelen die worden aangewend voor de verkrijging en de controle van de gegevens voor de dienstregeling zijn besteed in uitvoering van de opdracht van openbaar nut van NMBS, met name de organisatie van het Belgische treinverkeer (verkrijging van de gegevens) op een veilige wijze (controle van de gegevens). De presentatie van de gegevens vloeit voort uit het gebruik van het internationale Hafas systeem voor de primaire taak van NMBS, de organisatie van het treinverkeer. NMBS heeft dan ook geen enkele investering gedaan in de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud van de databank met de dienstregeling.

Gezien NMBS op geen enkele wijze heeft geinvesteerd in de databank, komen NMBS geen databankrechten toe op haar dienstregeling.

* *

² Wet houdende omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken dd. 31 augustus 1998.

³ Het dragen van een investeringsrisico is essentieel om aanspraak te kunnen maken op bescherming onder het databankenrecht (HvJ, C-304/07, *Directmedia Publishing / Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* dd. 9 oktober 2008, nr. 33).

⁴ Vergelijk RvSt Ndl, 200801985/1 dd. 29 april 2009.

⁵ HvJ, C-203/02, *British Horseracing Board / William Hill Organization* dd. 9 november 2004.

Concluderend kan dan ook worden gesteld dat de website van cliënt geen intellectuele rechten (auteursrechten of databankrechten) van NMBS schendt. Cliënt zal zijn website www.irail.be, waarvan hij de exploitatie onder alle voorbehoud en louter wegens onrechtmatige aanspraken van uwentwege had stopgezet, met onmiddellijke ingang opnieuw activeren.

Uw schrijven van 8 juni 2010 aan onze cliënt vormt manifest een oneerlijke handelspraktijk jegens een consument in de zin van de Wet betreffende de marktpraktijken en consumentenbescherming⁶. Het ter beschikkingstelling van een dienstregeling door NMBS vormt immers een dienst in de zin van artikel 2 6° van vermelde wet, waarvan onze cliënt als consument voor niet-beroepsmatige doeleinden gebruik maakt. Middels het schermen met gefingeerde rechten en het dreigen met een strafrechtelijke procedure poogt u onze cliënt te intimideren en te dwingen van het gebruik van uw diensten op de door hem besloten wijze af te zien. NMBS maakt zich hiermee manifest schuldig aan agressieve handelspraktijken in de zin van artikel 92 van de Wet betreffende de marktpraktijken en consumentenbescherming hetgeen strikt is verboden onder artikel 86 van vermelde wet.

Bij huidig schrijven manen wij NMBS dan ook aan deze agressieve praktijken jegens onze cliënt te staken.

Wij wijzen u er tevens op dat uw houding jegens onze cliënt een flagrante schending uitmaakt van uw Beheerscontract met de Belgische Staat. Conform artikel 2 van uw Beheerscontract dient u de dagelijkse kwaliteit van uw diensten te bewaken. *“Kwaliteit behelst ook informatie. Deze moet dan ook duidelijk aan bod komen in de visie, de opdrachten de waarden en de doelstellingen van de NMBS-groep en, net als de kwaliteit, een echte bedrijfscultuur worden.”* Artikel 2 bepaalt verder dat deze informatie dient te worden verstrekt in een geest van transparantie.

Uw schrijven van 8 juni 2010 getuigt ervan dat uw informatieverplichting en transparantie duidelijk nog geen bedrijfscultuur van NMBS zijn geworden.

Niettemin volgt uit uw informatieverplichting dat, zelfs mocht uw dienstregeling in uw hoofde een beschermde databank vormen (wat absoluut niet het geval is, zie boven), onze cliënt, en met hem alle gebruikers van www.irail.be, louter hun rechten uitoefenen die hen overeenkomstig uw Beheerscontract met de Belgische Staat toekomen.

In het kader van uw verplichtingen aan de natie⁷ bepaalt artikel 38 van uw Beheerscontract bovendien verder:

“De NMBS zal voor haar klanten een omgeving creëren waarin de nieuwe mogelijkheden inzake de informatie- en communicatietechnologie (ICT) volop worden benut”.

⁶ Wet betreffende de marktpraktijken en consumentenbescherming dd. 6 april 2010.

⁷ art. 26 e.v. Beheerscontract 2008-2012.

DE BANDT KEUSTERMANS & VAN DEN BRANDE

Advocaten | Avocats | Attorneys | Rechtsanwalte

Onze cliënt, Yeri, Belgisch onderdaan, student en treingebruiker is een van uw klanten en met hem alle gebruikers van www.irail.be. Uw Beheerscontract met de Belgische Staat verplicht u hen te faciliteren door een omgeving te creëren waarin de nieuwe mogelijkheden inzake de informatie- en communicatietechnologie (ICT) volop worden benut. www.irail.be is onmiskenbaar een van de nieuwe mogelijkheden inzake ICT.

Conform uw beheerscontract dient u www.irail.be dan ook te faciliteren, niet te fnuiken. Het faciliteren van www.irail.be (en van al uw andere klanten die toegang wensen tot uw dienstregeling) betekent het publiceren van de API van de databank zodat uw klanten met de informatie om kunnen gaan zoals heden ten dage gebruikelijk is in onze informatiemaatschappij⁸. Het ter beschikking stellen van deze API vergt u geen moeite, nu u zelf gebruik maakt van de Hafas API.

Wij stellen u dan ook middels huidig schrijven in gebreke om de API van uw databank met dienstregeling voor het gebruik door al uw klanten, waaronder onze cliënt, te publiceren.

Met de meeste hoogachting,

Ywein Van den Brande

Jeff Keustermans

⁸ Bij wijze van voorbeeld verwijzen wij naar BART (Bay Area Rapid Transit) waar het ontwikkelen van apps wordt aangemoedigd en de API vrijelijk wordt ter beschikking gesteld:
<http://www.bart.gov/schedules/developers/index.aspx>.